

مرکز تحقیقات اسلامی

اصفهان

گامی

عمران
علیهما صلوات

www. **Ghaemiyeh** .com
www. **Ghaemiyeh** .org
www. **Ghaemiyeh** .net
www. **Ghaemiyeh** .ir

بہائیت از زبان

ہرمان رومر منتقد المانی

لطف اللہ لطفی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بہائیت از زبان «ہرمان رومر» منتقد آلمانی

نویسنده:

لطف اللہ لطفی

ناشر چاپی:

سایت بہائی پژوهی

ناشر دیجیتالی:

مرکز تحقیقات رایانہ ای قائمیہ اصفہان

فهرست

۵ فهرست
۶ بهائیت از زبان «هرمان رومر» منتقد آلمانی
۶ مشخصات کتاب
۶ بهائیت از زبان «هرمان رومر» منتقد آلمانی
۷ نظری اجمالی بر محتوای کتاب
۸ پاورقی
۸ درباره مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

بہائیت از زبان «هرمان رومر» منتقد آلمانی

مشخصات کتاب

لطف الله لطفی

بہائیت از زبان «هرمان رومر» منتقد آلمانی

هرمان رومر (Hermann Roemer) متکلم روحانی پروتستان، در هشتم جولای ۱۸۸۰ در اشتوتگارت آلمان متولد شد. رومر بین سال‌های ۱۸۹۸ تا ۱۹۰۲ در دانشکده الهیات و فلسفه دانشگاه های توینگن و هال به تحصیل پرداخت و... از محضر اساتید به نامی چون پروفیسور هرینگ، هگلر، هول، کالر، رایشله، اشلاتر و زیبولد بهره برد. پس از پایان تحصیلات در کسوت استاد الهیات در شهر باسلر به فعالیت های دین پژوهی مشغول شد و در سمینارهای دین شناسی پروتستان در اشتوتگارت به فعالیت پرداخت. در همان دوران به پیشنهاد دانشکده الهیات توینگن، ریاست سمینارهای تخصصی و پژوهشی انجیلی را نیز بر عهده داشت. هرمان رومر، خود در بیان اهداف تحقیقاتی خویش خاطر نشان می‌کند که "در سال ۱۹۰۷ شاهد تأسیس انجمن بهائیان اشتوتگارت بودم و همواره نیاز به یک پژوهش عملی، جهت پاسخگویی به تبلیغات بهائیت در آلمان را احساس می‌کردم". بدین منظور رومر کتاب خود تحت عنوان "بابت و بهائیت، پژوهشی در تاریخ مذاهب اسلامی" را تألیف کرد. کتاب او "Die Babi- Behai, Eine studie zur religionsgeschichte des Islams" در واقع، رساله دکتری او بود که در سال ۱۹۱۱ به دانشکده عالی فلسفه دانشگاه توینگن ارائه شد. این کتاب اولین اثر او درباره بابت و بهائیت نبود؛ وی در سال ۱۹۰۸ مقاله ای در نقد بهائیت [۱] و در سال ۱۹۱۰ به دنبال تحقیقاتی در خصوص تاریخ تبلیغات مذهبی در آلمان، مقاله ای تحت عنوان "تبلیغات مذاهب آسیایی در مغرب زمین" را به رشته تحریر درآورد [۲]. در سال ۱۹۱۲ چاپ مشابهی از کتاب رومر تحت عنوان "بابت و بهائیت، آخرین فرقه منشعب از اسلام" منتشر شد. آثار رومر، اولین آثار عمده در موضوع بایبه و بهائیت بود که در آلمان منتشر می‌شد؛ و علاوه بر مطالعات تاریخی، حاوی تحقیقات گسترده ای در نقد و بررسی تعالیم بابی و بهایی نیز بود. محور اصلی کتاب "بابت و بهائیت، پژوهشی در تاریخ مذاهب اسلامی" بررسی اصول بنیادی تعالیم بابی و بهایی در شناخت خدا، مظهریت، مقام انسان و رستگاری بود. آثار او در نقد و بررسی فلسفی و کلامی تعالیم بابت و بهائیت، بصورت قابل توجهی از سبک و اندیشه های "ایگناز گولدزیهر" تأثیر پذیرفته بود. از جمله منابع تحقیقات کتاب رومر آثار گوینو، براون، گویارد، نولدکه، هوآرت، اوئن هایم، گولدزیهر، نیکولا، نیکلسون، کبلر، کرمر، ریشتر، اولد نبرگ، زیبولد، اشراپنر، زیلر و نیز آثار مؤلفان بهایی و گزارش مسیونرهای مذهبی از ایران است. کتاب رومر، همچنین مورد استناد و استفاده محققان بسیاری قرار گرفته است: از جمله پژوهشگرانی که از کتاب رومر در تحقیقات و تألیفات خود در سطح گسترده ای استفاده کردند عبارتند از: روزنکراتس، فلاشه، پل شورلن، ریچارد شافر، فیچکیا، نیکولا- توفیق از محققان برجسته بهایی آلمان در کتاب "DER information als method" بیان می‌کند که اثر رومر، سند منحصر به فردی از دوران خود در اروپای آلمانی زبان می‌باشد و بی تردید واجد اهمیت تاریخی است و از آن می‌توان به عنوان مأخذ مستقیم مطالعات بابی و بهایی استفاده کرد. کتاب هرمان رومر شامل چهار فصل و دو ضمیمه است که فصل اول آن، طولانی ترین بخش کتاب را تشکیل می‌دهد. نویسنده در این فصل به مباحثی پیرامون آغاز جنبش بابی تا مسئله جانشینی علی محمد باب می‌پردازد. در این فصل، رومر موضوعاتی چون پایه گذاری بابت در شیخیه، توصیف مقام باب به عنوان شیعه کامل در آراء شیخیه، بررسی تاریخی تمایلات صوفی مآبانه در بایبه، رخنه تعالیم کابالیستی در بایبه، بررسی نگرش بایبه در مورد پیامبری، کاربرد تأویل در آثار بایبه و عنصر سیاسی در آن نهضت را

مطرح می‌کند. فصل دوم کتاب، معطوف به بررسی نقش رهبری میرزا حسینعلی نوری در تغییر شکل جامعه بابی به بهائی در دوره اقامت او در بغداد و ادرنه است. در این بخش، نویسنده به بررسی مباحثی چون بررسی آثار او در بغداد، تأثیرپذیری اش از صوفیه، الواح و مکتوبات او و موقعیت داخلی و خارجی جامعه بابی می‌پردازد. فصل سوم کتاب نیز به نحوه شکل‌گیری بهائیت در عکا و نقد برخی احکام بهائیت و موضوعاتی چون شکل‌گیری کتاب اقدس، حقوق جزاء در بهائیت، بررسی آثار حسینعلی نوری در عکا، شکل‌گیری و تحولات فرقه در ایران و ارتباطات بهائیان با ایران اختصاص دارد. نویسنده در فصل چهارم کتاب به رهبری عبدالبهاء تا سال ۱۹۰۸ می‌پردازد و مباحث سیاسی - تاریخی بهائیت را در ذیل عناوینی چون عباس افندی، رهبر فرقه و نقش آن در توسعه بهائیت، عباس افندی و تعالیم فرقه‌ای، تبلیغات بهائیت در اروپا و آمریکا، عملکرد عبدالبهاء در انقلاب مشروطیت ایران را مطرح می‌کند. نویسنده در ضمیمه اول کتاب به بررسی قرابت معنایی میان فرق و مذاهب می‌پردازد و تأکید اصلی را بر نزدیکی میان فرقه بکتاشی و بابیه و بهائیت قرار می‌دهد. رومر این قرابت معنایی را در مباحثی چون اشارات تمثیلی مذاهب، ظهور خداوند در مقاطع زمانی و مسئله حلول جستجو می‌کند. ضمیمه دوم کتاب هم اختصاص به جریانات مشابه در جهان اسلام و هند دارد و در این ارتباط نویسنده به بررسی خاستگاه و اهداف فرقه، ریشه صوفی‌گری، بررسی فرقه احمدیه و مقایسه آن با بابیه و بهائیت می‌پردازد.

نظری اجمالی بر محتوای کتاب

رومر در اثر خود به گرایش‌های شبه عرفانی و صوفی‌مآبانه بهائیت اشاره می‌کند و معتقد است که بهائیت گیاهی دریایی است که در باتلاق جهان صوفی‌گری رشد و نمو کرده است. او معتقد است که "بهائیان با تمایلات و گرایش‌های صوفی‌مآبانه از عبدالبهاء بُت دیگری ساخته‌اند که در لباسی امروزی نمایان شده است" [۳]. به اعتقاد او بهائیت مسلکی درویش‌مآب است و تنها به لطف تقارن با جنبش‌های فرهنگی تجددگرای خاورمیانه بوده است که لباسی مدرن برتن کرده و می‌کوشد تا پیوندهای خود را با سایر حلقه‌های تصوف پنهان نماید. رومر، گرایش‌های شبه عرفانی بهائیت را بسیار عمیق و گسترده می‌داند و معتقد است که نگرش بهاء الله در لوح حکمت به فلاسفه، نگاهی سطحی است. به علاوه، تعبیری که برای فلاسفه بکار برده است (تئوزوفیست یا عارف) نشان می‌دهد که او فلسفه را با عرفان یکی می‌پنداشته و شناخت درستی از تفاوت آنها نداشته است. [۴]. رومر، بابیه و بهائیت را گنوسی، ثنویت‌گرا و دارای ساختاری فرقه‌ای و خردستیز می‌داند که از علوم رمزی و تأویلی اسماعیلی، حروفی، کابالا و دراویش بکتاشی متأثر است. او معتقد است که تعالیم بهائیت نسبت به شناخت خدا، مظهریت، مراتب صدور و فیض، همه از نوعی تلقی نو افلاطونی و گنوسی تأثیر پذیرفته‌اند. [۵]. رومر در بررسی سفر تبلیغاتی عبدالبهاء به آمریکا، بهائیت در آمریکا را صوفی‌گری آخر الزمانی - آپوکالیپتیک - معرفی می‌کند که حسینعلی نوری در نزد آنان مسیح بازگشته یا حتی خود خدا، جلوه می‌کند. او معتقد است که بهائیت در فرانسه، خاستگاه یهودی دارد به طوری که در یفوس یهودی، نقش بسیار مهمی را در سفر عبدالبهاء به پاریس ایفاء کرد و تشکیلات جهانی "آلیانس - اسرائیلیت" به واسطه کمک‌های همه‌جانبه خود به یهودیان در شرق، تبدیل به پلی برای نفوذ بهائیت به فرانسه شد. رومر به علاوه تأکید داشت که یهودیان ایرانی در داخل ایران، برای به چالش کشیدن اسلام، فرقه بهائیت را متحد خود یافته و هم‌پیمان خویش تلقی می‌کردند. [۶]. از دیدگاه هرمان رومر، در جریان انقلاب مشروطیت ایران، بهائیت با شعار جهان‌وطنی آرمان‌گرایانه و غیر واقعی خود به علائق ملی و منافع ایرانیان خیانت کرد. در این ارتباط، رومر اشاره می‌کند که "عباس افندی، عملاً بر ضد نهضت مردم سالاری ایرانیان دسیسه کرد و با دیپلمات‌های روسی و انگلیسی سازش و تفاهم داشت" به گونه‌ای که به بهائیان شهرهای تهران و تبریز، به شدت توصیه کرده بود که از محمدعلی شاه جانبداری کنند و به علاوه آنها را از شرکت در نهضت مشروطیت ایران نیز باز می‌داشت. رومر همچنین تأکید می‌کند که با پیروزی انقلاب مشروطه، نادرستی ادعای عباس افندی که برای محمدعلی شاه، حکومتی طولانی و خوشایند را پیشگویی کرده بود، بر همگان روشن شد. رومر با یادآوری

فشارهای وارده از سوی روسیه و انگلستان به ایران و اتحاد آن دو قدرت در تقسیم خاک آن به دو حوزه نفوذ در ۱۹۰۷ بیان می‌دارد که روابط عبدالبهاء در عکاء با ارتش‌های خارجی و کارگزاران آنها در ایران، چیزی جز یک خیانت بزرگ به کشور ایران نبوده است. [۷].

پاورقی

- [۱] DER Bahismus , in Evangelisches Missions – Magazin ,new series , vol .۵۲,pp.۳۲۱-۳۱.
- [۲] Die propaganda fur asiatische religionen im Abendland: in Basler missionsstudien , issue ۱۰,pp.۴۵-۵۵.
- [۳] Der Behaismus , p.۳۳۱.
- [۴] فصل اول ۱۰,۲۰,۲۲,۳۱,۳۸,۴۸,۴۹,۵۷ فصل دوم ۱۰۳,۷۴,۸۸,۹۰,۹۱ فصل سوم ۱۱۲,۱۱۴-۱۳۳,۱۳۲,۱۳۱,۱۲۴,۱۲۱,۱۱۹,۱۱۷ فصل چهارم ۱۷۶,۱۷۴,۱۶۰,۱۵۲,۱۴۹.
- [۵] فصل اول ۹,۱۳,۲۱,۲۲,۲۴,۳۱,۳۲,۳۸,۴۳,۴۴,۴۵,۴۹,۵۱ فصل دوم ۷۱ فصل سوم ۱۴۴,۱۳۹,۱۳۱,۱۱۸,۱۱۳,۱۱۱,۱۰۹ فصل چهارم ۱۶۷,۱۶۶,۱۶۴,۱۶۱,۱۶۰,۱۴۸,۱۵۴,۱۶۰,۱۷۹,۱۷۸,۱۷۶,۱۷۵,۱۷۳,۱۷۲,۱۶۹,۱۶۸.
- [۶] فصل چهارم ۱۵۰,۱۴۹.
- [۷] فصل چهارم ۱۵۷ به بعد.

درباره مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

بسم الله الرحمن الرحيم
 جاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (سوره توبه آیه ۴۱)
 با اموال و جانهای خود، در راه خدا جهاد نمایید؛ این برای شما بهتر است اگر بدانید حضرت رضا (علیه السلام): خدا رحم نماید بنده‌ای که امر ما را زنده (و برپا) دارد ... علوم و دانشهای ما را یاد گیرد و به مردم یاد دهد، زیرا مردم اگر سخنان نیکوی ما را (بی آنکه چیزی از آن کاسته و یا بر آن بیافزایند) بدانند هر آینه از ما پیروی (و طبق آن عمل) می کنند

بنادر البحار- ترجمه و شرح خلاصه دو جلد بحار الانوار ص ۱۵۹

بنیانگذار مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان شهید آیت الله شمس آبادی (ره) یکی از علمای برجسته شهر اصفهان بودند که در دلدادگی به اهل بیت (علیهم السلام) بخصوص حضرت علی بن موسی الرضا (علیه السلام) و امام عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف) شهره بوده و لذا با نظر و درایت خود در سال ۱۳۴۰ هجری شمسی بنیانگذار مرکز و راهی شد که هیچ وقت چراغ آن خاموش نشد و هر روز قوی تر و بهتر راهش را ادامه می دهند.

مرکز تحقیقات قائمیه اصفهان از سال ۱۳۸۵ هجری شمسی تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن امامی (قدس سره الشریف) و با فعالیت خالصانه و شبانه روزی تیمی مرکب از فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مختلف مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

اهداف: دفاع از حریم شیعه و بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البيت عليهم السلام) تقویت انگیزه جوانان و عامه مردم نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی، جایگزین کردن مطالب سودمند به جای بلوتوث های بی محتوا در تلفن های همراه و رایانه ها ایجاد بستر جامع مطالعاتی بر اساس معارف قرآن کریم و اهل بیت عليهم السلام با انگیزه نشر معارف، سرویس دهی به

هزار هزار، کاخ قرار دهید و از دیگر نعمت‌ها، آنچه را که لایق اوست، به آنها ضمیمه کنید».

التفسیر المنسوب إلى الإمام العسکری علیه السلام: امام حسین علیه السلام به مردی فرمود: «کدام یک را دوست‌تر می‌داری: مردی اراده کشتن بینوایی ضعیف را دارد و تو او را از دستش می‌رهانی، یا مردی ناصبی اراده گمراه کردن مؤمنی بینوا و ضعیف از پیروان ما را دارد، اما تو دریچه‌ای [از علم] را بر او می‌گشایی که آن بینوا، خود را بدان، نگاه می‌دارد و با حجت‌های خدای متعال، خصم خویش را ساکت می‌سازد و او را می‌شکند؟».

[سپس] فرمود: «حتماً رهاندن این مؤمن بینوا از دست آن ناصبی. بی‌گمان، خدای متعال می‌فرماید: «و هر که او را زنده کند، گویی همه مردم را زنده کرده است»؛ یعنی هر که او را زنده کند و از کفر به ایمان، ارشاد کند، گویی همه مردم را زنده کرده است، پیش از آن که آنان را با شمشیرهای تیز بکشد».

معرفت حق، فرا بخواند و او اجابت کند، اجری مانند

مرکز تحقیقات و ترجمه

اصفهان

گام‌ها

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

